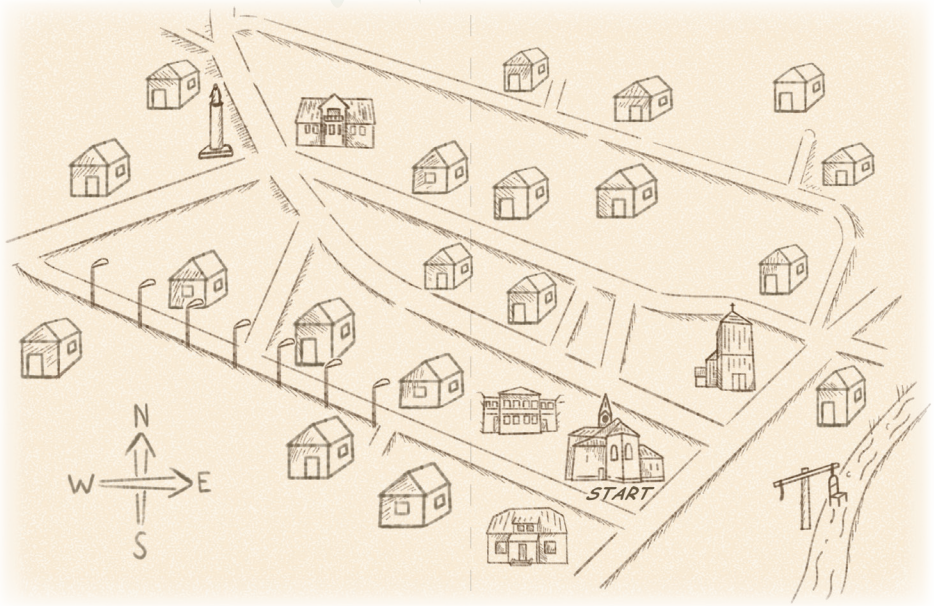

START

Jam jest Sowizdrzał – Kasper Pokraka,
podróżując ze mną jest zawsze żart lub draka.
Dwieście lat temu figlami ludzi rozbawiałem,
w pobliskim Darmoszewie pomieszkiwałem.

Często do Kiszkowa na jarmarki zachodziłem,
gdzie z ludzi słowem albo czynem drwiłem.
W mych podróżach świat cały przewędrowałem
i o kiszkowskim skarbie wielokrotnie słyszałem.

Czas ruszyć w drogę, to chyba już pora,
znajdziemy na skarb niejednego amatora.
Uliczkami Kiszkowa droga kręta i zawiła,
po zakamarkach i zaułkach będzie prowadziła.

Chodźcie ze mną, a znajdziecie skarbu miejsce ukrycia,
pomóżcie szukać znaków nie bez pokrycia!
Skarb i przywilej szlachecki zostanie na Was nałożony,
gdy z układanki słów rym zostanie sklecony.

Swą tajemniczą przygodę rozpoczynamy
od dawnego ewangelickiego kościoła bramy.
W stuleciu XIX świątynne mury zbudowane,
podczas okupacji towary w nim były składowane.

Wieża kościelna nad miastem góruje,
na tablicy lista proboszczów figuruje.
Nazwisko pierwszego proboszcza poznacie,
kiedy staniecie przed nią i przeczytacie:

13 18

Historię kościoła jeszcze przeczytajcie,
z niej pierwszą literę do hasła zabierajcie.
Od niej się zaczyna drugie słowo rzędu dziesiątego,
równiutko poziomo zapisanego.

1

Pod górę, na rynek kroki skierujcie
i największego budynku na nim wypatrujcie.
Dawny Carla Müllera hotel napotkacie,
po ośmiu oknach na piętrze szybko go poznacie.

Nieraz przez te okna szybko uciekałem,
gdy z piękną panną figle wyczyniałem.
Budynek przez lata niewiele zmieniany,
rys historyczny jest w nim zachowany.

Każdy z Was niech szybko zgaduje,
jaki kształt w zwieńczeniu dachu się znajduje.

10 11

Drzwi do hotelu pana Müllera zostawcie za plecami.
Kierujcie się przez park pod górkę żwawymi krokami!
Po wyjściu z cienia lipowego parku,
gdzie słychać jeszcze echa dawnych jarmarków,
w połowie drogi do drewnianego kościoła
wytężcie swe oczy rozglądając się dookoła.

Po drugiej stronie tej starej handlowej ulicy,
znajdziecie pod odpadającym tynkiem
XIX-wieczne napisy.

Był tu skład ,

8 19

potrzebnych w robocie
i przyborów bartniczych niezliczone krocie.

Sam kiedyś pasiekę tu „kupowałem",
kiedy przez moje figle wśród uli noc spędzałem.
Jakież było opryszków podczas kradzieży zdziwienie!
W pasiece zamiast miodu znaleźli moje odzienie.

Zawróćcie teraz, cofnijcie się na chwilę,
cofniemy się kawałek, niecałą milę.
Głód wilczy Wam doskwiera?
Odwiedźcie karczmę Otto Freyera.

Obecnie restauracja Was woła.

4 3

Aby tam trafić idziecie w przeciwnym kierunku
niż do kościoła.
Idąc uważnie w lewo spoglądajcie.
Przy parku nad wejściem starej fotografii wyglądajcie.

Nie raz swe kiszki tutaj napełniałem,
ale nigdy rachunku nie pokrywałem.
W ulicę Poznańską, dziś Dworcową skręcajcie,
na boki uważnie się rozglądajcie.

Gdy dotrzecie do Jezusowej figury na rozstaju ulicy,
opowiem Wam o budynkach z najbliższej okolicy.
Nieopodal była szkoła – w kierunku na Łubowice,
tutaj uczyli się polscy uczniowie i uczennice.

W szkolnych murach książka o mych dziejach powstała.
gdzie niezliczone me sowizdrzalskie żarty opisała!
Słynniejszym autora wydarzeniem było
„Ofiar zabobonu" napisanie,
a jeszcze ważniejszym po ponad stu latach
ich powtórne wydanie.

Po drugiej stronie budynek wiekowej lecznicy,
po jej zamknięciu uczyli się w niej okoliczni rolnicy.
Kierunek marszu teraz nadam Wam nowy,
idźcie tam, gdzie się znajduje Park Krajobrazowy.

Mijacie budynek, skąd spoglądają postacie,
przypatrzcie się dobrze, na pewno je znacie!
Kto zaczyna tą galerię sławnych rodaków
zapisz nazwiska dwóch pierwszych Polaków.

-

5 12

17 14

Teraz przed Wami droga pozornie niedaleka,
za chwilę zakręt w lewo Was czeka.
Rozejrzyjcie się teraz, latarnie wzdłuż ulicy,
byście się nie nudzili, musicie je zliczyć.

Gdy miniecie dwunasty słup z oświetleniem,
będzie dom związany z pewnym zdarzeniem.
Kiedy czasami za mocno żartowałem,
Kiszkowo zza krat tego domu oglądałem.

Pruska policja w tym budynku była
i w drzwiach ważne dokumenty skryła.
Odnaleziono je w roku 13-tym wieku obecnego,
szkolne dokumenty nauczyciela miejscowego.

Teczki z rękopisami pod blachą się kryły
i pod uderzeniem siekiery swe karty odsłoniły.

Z górki do rozstaju dróg dochodzicie,
skąd na prawo miejsce pławienia czarownic widzicie.
Gdy kobieta była o czary posądzona,
by dowieść prawdy była tu pławiona.

Zrzuconej z mostu, powietrze pod suknią zostawało,
na powierzchni wody jak bąbel ją utrzymywało.
Nie tonęła – a więc czary – wyrok wydawano,
na stosie wśród płomieni – tak ją uśmiercano.

W 1761 roku okrutny wyrok na zielarki z okolicy
zapadł w Kiszkowie – nikt się z nimi nie liczył.
Dziewięć kobiet z Gorzuchowa na stos tu skazano.
Niedługo potem takiej kary w Polsce zakazano.

Ja sam kiedy zawodów miłosnych doznawałem,
przed sądem fałszywe zeznania o kobietach składałem.
Nazwa rzeki w rebusie zamknięta,
przez Was Podróżnicy musi być odgadnięta.

9

W przeciwnym kierunku co czarownic pławienie,
czeka na Was w kolejnej oberży wytchnienie.
Trasa wiedzie do miejsca gdzie pięć dróg się rozchodzi,
stąd dawna nazwa Krzyżkowo się wywodzi.

Oberża obecnie jest zamieszkana,
ongiś przeze mnie była chętnie odwiedzana.
Dziesięć okien na froncie się znajduje,
niech Wasz wzrok, Poszukiwacze, przykuje.

Stąd już droga prowadzi niedaleka
do miejsca, gdzie upragniony skarb na Was czeka!
W górę na lewo podążajcie Piechurzy.
Zobaczcie czarny drewniany kościół nieduży.

Od dawien dawna modlą się w nim katolicy,
z jakiego jest drewna odczytacie z tablicy.

Kościół

6 15

Dla parafian Kiszkowa jest on wyjątkowy,
z racji wieku, gdyż jest zabytkowy.

Obejdźcie tablicę, przyjrzyjcie się mapie na odwrocie,
tam ostatnia zagadka i już po kłopocie!
Przy nazwie miejscowości, gdzie się znajdujecie,
znajdźcie tytuł legendy, który w kratki zapisujecie.

7 2

Więcej legend, które w Puszczy są znane,
w ładnej książeczce zostały wydane.
Właśnie w tym miejscu, przy tej tablicy,
kończy się wędrówka po kiszkowskiej okolicy.
Tu znajdziecie schowanko, które pieczęć skrywa,
wiecie zapewne, że skrzynią skarbów się nazywa!

Kto utrwalił me dzieje i niezwykłe wybryki?
Przenieście literki w poniższe rubryki.
Nazwisko autora i miejscowego nauczyciela
kratka po kratce hasło to zawiera!

HASŁO:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ń

11 12 13 14 15 16 17 18 19

Jak już wspomnieliśmy, nauczyciel i autor,
napisał „Ofiary zabobonu” – przeczytać to warto.
Prawi tam o trzęsawisku z diablimi ognikami,
o potępieńcach, co nocą szum dają skrzydłami.

Dźwięki kozła też nieraz tutaj słychać było,
zaklinali się mieszkańcy, nikomu się nie śniło!
Dziś już nikt nie wierzy w takie gusła i czary,
nad Stawami nie spotkasz żadnej strasznej mary.

Tu siedlisko ptaków ornitologom jest znane,
z dwóch wież drewnianych są obserwowane.
Szum potępieńców to odgłos ptasich skrzydeł,
nie trzeba ich straszyć z użyciem kosy i wideł.

Głos kozła – nie zgadniesz – fakt to mało znany,
to dźwięk godowy bekasa - piórkami wydawany.
Bekas kszyk – do tego wyjątek w ortografii,
tylko mistrz poprawnie napisać go potrafi.

Jeśli piękne krajobrazy i przyrody tchnienie,
mają dla Was jakieś znaczenie,
po skończonej wędrówce wybierzcie się nad Stawy.
Tam poznacie świat ptaków – jest bardzo ciekawy!
Tam zobaczycie, być może, o świcie ptaków krocie,
tysiące ich tu wiosną i w jesiennym przelocie*.

Miejsce na skarb

Więcej questów znajdziesz na:
www.regionwielkopolska.pl
www.questy.org.pl
www.questing.pl

Region Wielkopolska
...to warto zobaczyć

www.regionwielkopolska.pl

GDZIE TO JEST?

Kiszkowo – miejscowość w powiecie gnieźnieńskim, położona ok. 40 km na północny wschód od Poznania.

POCZĄTEK WYPRAWY

Trasa questu rozpoczyna się przy kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Samochód najlepiej zaparkować na Rynku.

TEMATYKA

Narratorem questu jest Kasper Pokraka - bohater literacki, który opowiada o swoich niezwykłych przygodach w dawnym Kiszkowie. Pełną wersję jego przygód poznacie z wydanej w 1899 r. i wznowionej w 2018 r. książki „Kasper Pokraka sowizdrzał polski: żywot największego figlarza jaki żył na bożym świecie”.

NA CZYM TO POLEGA?

W czasie wędrówki będziesz rozwiązywał zadania i zagadki, które doprowadzą Cię do miejsca, w którym została ukryta skrzynia skarbów z pieczęcią. Odcisk pieczęci na ulotce jest poświadczeniem zakończenia wyprawy. W Księdze Questowiczów, którą znajdziesz w skrzyni możesz zostawić swój wpis i podzielić się z innymi uczestnikami wrażeniami z wycieczki.

Opiekun Questu: Katarzyna Chuda,
tel. 602 404 332
Autor tekstu: Katarzyna Chuda
Ilustracje: Wojciech Jałocha Opieka merytoryczna i projekt serii: Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

Na zdobywców Wielkopolskich Questów czeka Odznaka Krajoznawcza PTTK „Wielkopolskie Questy – Odznaka Odkrywców Tajemnic”. Szczegóły na **www.regionwielkopolska.pl**

PARTNERZY:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”

Kiszkowo 2022

Puszcza Zielonka

Po Kiszkowie z Kasprem Pokraką

45 min

Wielkopolskie Questy®